

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

Szkoły Podstawowej nr 2

im . Edwarda hr. Raczyńskiego w Komornikach

2022/2023

AKTY PRAWNE

Podstawowe ukierunkowania szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego zostały określone w poniższych dokumentach:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 276 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.
- Statut Szkoły Podstawowej nr 2 im. Edwarda hr. Raczyńskiego w Komornikach

WSTĘP

Program wychowawczo – profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 2 im. Edwarda hr. Raczyńskiego w Komornikach opisuje w sposób całościowy cele, treści i działania, uwzględniające potrzeby rozwojowe uczniów, specyfikę środowiska lokalnego, potrzeby związane z procesem nauczania, podnoszeniem kompetencji i umiejętności, opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikającej z przyjętej w szkole koncepcji pracy. W swojej funkcji wychowawczej i profilaktycznej wspiera obowiązki rodziców tak, by uczniowie dorastali w optymalnych dla nich warunkach, w otoczeniu, które dba o ich rozwój fizyczny, psychiczny, społeczny i duchowy. Uczy samodzielności, kształtuje postawy patriotyczne, daje przestrzeń na odkrywanie siebie i wprowadza w dorosłość. Zadania programu integrują wokół siebie uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników szkoły, a także wszelkie instytucje oraz specjalistów działających na rzecz dzieci i rodzin.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie przeprowadzonej ewaluacji wewnętrznej Programu wychowawczo – profilaktycznego 2021/2022, diagnozy potrzeb, analizy sytuacji wychowawczej szkoły, informacji pozyskanych od specjalistów szkolnych z pracy z uczniami, informacji od rodziców i we współpracy z nimi. Program zawiera również działania szkoły skierowane do uczniów ukraińskich i ich rodzin.

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

ANALIZA DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ

Praca wychowawczo – profilaktyczna szkoły to obszar, w którym istotną rolę odgrywają wszystkie podmioty jej społeczności: uczniowie, rodzice, nauczyciele, pracownicy szkoły. Z wniosków i rekomendacji nauczycieli, podsumowujących pracę wychowawczo – profilaktyczną w roku szkolnym 2021/2022, pracy specjalistów, przeprowadzonych ewaluacji, głosów rodziców oraz uczniów, analizy podejmowanych działań, wyłonione zostały kwestie, które wytyczają kierunki dalszej pracy z zakresu wychowania i profilaktyki w szkole, ze szczególnym uwzględnieniem **kontynuacji działań w zakresie przeciwdziałania epidemii Covid 19, dbania o zdrowie psychiczne oraz prac związanych z sytuacją wojny na Ukrainie i jej konsekwencjami.**

*W opinii rodziców szkoła jest miejscem wspierającym uczniów, dbającym o ich bezpieczeństwo i rozwój, kształtującym nawyki kulturalnego zachowania. Rodzice uważają, że uczniowie mogą kształtować tu pozytywne relacje z rówieśnikami, jednak wskazują, że **warto kontynuować działania poprawiające komunikację z rówieśnikami, zadbać o doskonalenie umiejętności społecznych, wyrażania uczuć.** Ważną w opinii rodziców jest **intensyfikacja zadań związanych z profilaktyką przemocy, zachowaniami agresywnymi, profilaktyką uzależnień** (zachowania ryzykowne, środki psychoaktywne, uzależnienia behawioralne), a także działań integrujących społeczność szkolną, w klasach i na poziomie ogólnoszkolnym.*

W szkole panuje pozytywna atmosfera, sprzyjająca uczniom w nauce i rozwojowi osobistemu uczniów. Wypracowywane są strategie działań, zarówno w przypadku pracy grupowej z uczniami, jak i indywidualnej, a także z rodzicami oraz nauczycielami, kształtowane są umiejętności społeczne, *podejmowane są*

*działania wspierające uczniów z Ukrainy i ich rodzin. Szkoła dba o uczniów, którzy mają trudności edukacyjne i wychowawcze, współpracuje też ściśle w tym obszarze z rodzicami oraz innymi instytucjami wspierającymi uczniów i rodziny. Szkoła zwraca uwagę na **kształtowanie w uczniach postaw realizujących ideę zdrowego stylu życia**, uczniowie mogą przyswajając treści dotyczące współczesnych zagrożeń i uzależnień, **zgłaszane są jednak potrzeby intensyfikacji zadań w tych obszarach (klasy 4-8)**. Młodszy uczniowie pozytywnie oceniają środowisko szkolne, tu zaspokajają swoje potrzeby między innymi samorealizacji, sukcesu, przynależności, akceptacji, zdobywania wiedzy, nabywają nowe umiejętności szkolne i interpersonalne. **Wyniki pozyskane z ankiet ewaluacyjnych w klasach 4 – 8, pozwoliły sformułować następujące uwagi:***

- 1. Mimo podejmowanej przez uczniów aktywności fizycznej (78% uczniów) w kontrze do niej można postawić mniejszą wiedzę na temat zdrowego odżywiania (tylko 49% zna jego zasady),*
- 2. Uczniowie znają zasady postępowania w sytuacji zwiększającej się liczby zachorowań na covid -19, wiedzą jak dbać o zdrowie własne i innych,*
- 3. Uczniowie młodszych klas potrafią określić swoje mocne i słabe strony, jednak wraz z kolejnymi etapami rozwojowymi pojawia się trudność z określeniem własnych zasobów, szczególnie w aspekcie planowania dalszej ścieżki edukacyjno – zawodowej,*
- 4. Uczniowie mają dobre relacje z rówieśnikami(81%), czują się w szkole szanowani (78%), a w klasach starszych (7 i 8 klasy)91% deklaruje szacunek wobec odmienności innych osób,*
- 5. Dalszej, ważnej pracy wymaga uczenie umiejętności unikania kłopotów, przeciwdziałanie konfliktom, umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych (65%), edukacji w zakresie rozpoznawania emocji i radzenia sobie z nimi, ale wiedzą do kogo mogą zwrócić się o pomoc, gdy napotykają na trudności,*
- 6. Tylko 57% uczniów deklaruje gotowość niesienia pomocy innym (np. poprzez podejmowanie działań wolontaryjnych), ale 77% uczniów wie jak reagować, gdy komuś dzieje się źle*
- 7. Ponad 70% uczniów ma świadomość, że zdobywana wiedza buduje ich przyszłość, ale niewiele, bo 59% pozytywnie ocenia aktywność w obszarze propagowania kultury,*
- 8. Rozszerzenia wymagają zadania dotyczące stresu i strategii radzenia sobie z czynnikami stresogennymi, motywacji do nauki,*
- 9. Uczniowie zgłaszają potrzebę poszerzenia wiedzy dotyczącej uzależnień,*
- 10. 86% uczniów uważa, że wie jak bezpiecznie korzystać z Internetu, poruszać się w cyberświecie, wie co jest prawnie dozwolone w tym obszarze;*

I. MISJA SZKOŁY

Nasza szkoła:

1. Stwarza wszystkim uczniom takie same warunki i szanse na radosne dzieciństwo i rozwój,

2. Propaguje uniwersalne wartości,
3. Budzi szacunek do polskiego dziedzictwa kulturowego oraz rozbudza patriotyzm i dumę z dorobku pokoleń, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata,
4. Przygotowuje uczniów do życia we współczesnym świecie, przestrzegając przed zagrożeniami i krzewiąc postawy etyczne, przeciwdziałając pojawianiu się zachowań ryzykownych, troszczy się o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców,
5. Rozwija kompetencje społeczne, uczy samodzielności i współdziałania, nawiązywania kontaktów rówieśniczych, także z przedstawicielami innych kultur,
6. Dbą o kształtowanie kultury osobistej, szacunku dla ludzi i otaczającego świata, dba o budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji
7. Przygotowuje ucznia do świadomego wyboru dalszej drogi kształcenia,
8. Wskazuje autorytety i postacie, będące inspiracją dla uczniów w kształtowaniu własnej osobowości, dbających o swój rozwój, edukację, angażujących się w życie społeczne,
9. Pomaga i podejmuje działania wspierające społeczność szkolną w aspekcie zdrowia psychicznego, **dbania o zdrowie**, w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19.

II. MODEL ABSOLWENTA

Działania wychowawcze oraz profilaktyczne, połączone z pracą dydaktyczną i opiekuńczą, mają zmierzać do ukształtowania osobowości i sylwetki ucznia przygotowanego do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Absolwent Szkoły Podstawowej nr 2 w Komornikach będzie:

1. Budował swój system wartości w oparciu o zasady i normy moralne, społeczne oraz etyczne,
2. Wytyczał własną drogę rozwoju poprzez aktywne wzmocnienie swoich mocnych stron, zainteresowań, uzdolnień,
3. Realizował ideę zdrowego stylu życia,
4. Żył w poszanowaniu pracy,
5. Umiał komunikować się z innymi ludźmi i współdziałać w grupie,

6. Cenił wartość wiedzy i wykorzystywał umiejętność uczenia się,
7. Korzystał z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystując narzędzia i technologie informatyczne,
8. Stosował wiedzę teoretyczną w praktyce,
9. Wrażliwy na potrzeby i krzywdę innych- niesie im pomoc,
10. Obowiązkowy, zaradny i odpowiedzialny,
11. Aktywnie wchodził w dorosłe życie i stanowił o sobie,
12. Wolny od uzależnień, będzie rozumiał związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),
13. Kształtował postawy wyrażające szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną;
14. Szanował odmiennosć kulturową i obyczajową, **szczególnie z uwzględnieniem obecnej sytuacji wojny na Ukrainie i jej konsekwencjami.**
15. Umiał sprostać wyzwaniom otaczającego świata, radził sobie z trudnościami.
16. Dbał o środowisko, zwracał uwagę na ekologiczne potrzeby świata.
17. Żył w zgodzie z samym sobą, ludźmi, przyrodą,
18. Przestrzegał zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19),
19. **Znał zasady ochrony zdrowia psychicznego, w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19, sytuacją wojny, innych zagrożeń cywilizacyjnych oraz czynniki chroniące przed takimi zagrożeniami.**

III. CELE OGÓLNE

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej, zdobyciu konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenieniu znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijaniu poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych. We wszystkich tych płaszczyznach szczególnie uwzględniane są oddziaływania związane z epidemią COVID, w tym poszerzanie wiedzy w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej, kształtowanie środowiska sprzyjającego zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego

otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników). Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność wychowawcza w bieżącym roku szkolnym obejmuje w szczególności:

1. współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w modelu absolwenta,
2. kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu , a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
3. współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
4. wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
5. doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
6. kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
7. wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
8. kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
9. przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
10. wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
11. wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków (patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”).
12. **wspieranie nauczycieli i wychowawców w obszarach edukacji i wychowania w pracy z cudzoziemcami, w tym szczególnie z osobami z Ukrainy (dzieci, młodzież, rodzice), dbanie o pozytywny proces adaptacji uczniów w środowisku szkolnym.**

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

1. wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
2. wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
3. odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
4. utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID-19,
5. rozbudzenie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
6. budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
7. przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
8. przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
9. troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.
10. *wypracowanie strategii komunikacyjnych (niwelowanie barier językowych) uczniów różnych narodowości, dbanie o wzajemne rozumienie się,*

Działania profilaktyczne obejmują w szczególności:

1. realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
2. przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
3. kształtowanie i wzmocnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
4. poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
5. doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
6. włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Zadania profilaktyczne programu to:

1. zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
2. znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
3. promowanie zdrowego stylu życia,
4. kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
5. rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw, papierosów, alkoholu i narkotyków),
6. eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
7. niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
8. wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
9. uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem, **doskonalenie umiejętności w tych obszarach,**
10. uczenie dbałości o zdrowie psychiczne, wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych,
11. **zapobieganie konfliktom rówieśniczym uczniów z Ukrainy i Polski, innych mniejszości narodowych.**

Obszar	Zadania klasy 0-III
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; 2. Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; 3. Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; 4. Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego; 5. Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; 6. Kształtowanie wytrwałości w działaniu, dążeniu do celu, umiejętności zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki. 7. Ćwiczenie umiejętności radzenia sobie ze stresem.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; 2. Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; 3. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej z innymi z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej;

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi; 5. Zapoznanie z prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju; 6. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów. 7. <i>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i nazywania uczuć.</i> 8. <i>Poznawanie sposobów radzenia sobie z nieprzyjemnymi uczuciami.</i>
<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzania się; 2. Kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła; 3. Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; 4. Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci; 5. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji; 6. Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; 7. Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań, wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; 8. Wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; 9. Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i

	<p><i>przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania;</i></p> <p>10. <i>Uświadamianie konsekwencji własnych działań.</i></p>
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; 2. Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, bezpiecznego korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediiów; 3. Przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; 4. Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy. 5. <i>Poznanie sposobów rozwiązywania problemów i konfliktów.</i>

OBSZAR	ZADANIA KLASY IV - VI
Zdrowie - edukacja zdrowotna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu. 2. Nabycie podstawowej wiedzy na temat higieny i stosowanego zachowania podczas lekcji 3. Inspirowanie młodzieży do myślenia i pracy nad własną motywacją do działania. 4. Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady. 5. Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia. 6. Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości. 7. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości, gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie. 8. Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron. 9. Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości.

ZADANIA KLASY VII - VIII

1. Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje.
2. Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów, w tym krótko- i długoterminowych.
3. Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.
4. Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania, wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.
5. Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością.
6. Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.

OBSZAR	ZADANIA KLASA IV - VI
<p style="text-align: center;">Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, umiejętności rozumienia innych stanowiącej podstawę współdziałania, współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu. 2. Rozwijanie postawy szacunku, wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów. 3. Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji. 4. Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota). 5. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów. 6. Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat). 7. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. 8. Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka. 9. <i>Budowanie umiejętności adaptacji w kolejnym etapie edukacyjnym.</i>
	ZADANIA KLASY VII - VIII
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności. 2. Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat). 3. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. 4. Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji. 5. Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa. 6. <i>Kształtowanie umiejętności bycia wrażliwym na potrzeby innych osób.</i>
OBSZAR	ZADANIA KLASA IV - VI

Kultura – wartości, normy i wzory zachowań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania. 2. Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia. 3. Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze, szacunku dla kultury i dorobku narodowego. 4. Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów. 5. Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw. 6. Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji. 7. Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. 8. Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. 9. <i>Rozwijanie umiejętności i przestrzegania zasad panujących na lekcji (ustalanie, modyfikacja norm klasowych, przestrzeganie ich, wdrażanie do samokontroli).</i>
	ZADANIA KLASA VII - VIII
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. 2. Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności. 3. <i>Rozwijanie wiedzy na temat patrona szkoły.</i> 4. Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość. 5. Umacnianie więzi ze społecznością lokalną. 6. Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości. 7. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.
OBSZAR	ZADANIA KLASA IV - VI

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. 2. Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych, rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i internetu. 3. Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych. 4. Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań. 5. Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. 6. Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku. 7. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi, uczenie sposobów rozwiązywania problemów. 8. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.
	ZADANIA KLASY VII - VIII
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostarczenie wiedzy z zakresu odpowiedzialności prawnej nieletnich, uzależnień i ich skutków. 2. Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym. 3. Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków. 4. Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe? 5. Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów. 6. Utrwalanie umiejętności myślenia o konsekwencjach podejmowanych działań, rozwiązania problemu.

Działania na wszystkich poziomach nauczania, wspierające uczniów z Ukrainy

OBSZAR	ZADANIA DLA NAUCZYCIELI I ZESPOŁÓW KLASOWYCH 0 - VIII
<p>Zdrowie - edukacja zdrowotna</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obserwacja uczniów pod kątem zapewnienia pomocy psychologiczno-pedagogicznej i wdrażanie odpowiednich środków wsparcia. 2. Dostosowanie przekazywanych uczniom informacji na temat wojny w Ukrainie do ich możliwości rozwojowych. 3. Dbanie o zapewnienie uczniom spokoju, niewzbudzanie poczucia lęku i niepokoju. 4. Informowanie uczniów ukraińskich i ich rodziców o dostępnych formach pomocy w szkole, o osobach, instytucjach i urzędach poza szkołą, działających na rzecz osób z Ukrainy.
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie nauczycieli w prowadzeniu rozmów z uczniami na temat wojny i wypracowanie kompetentnego stylu mówienia o wojnie. 2. Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa poprzez informowanie o pomocy udzielanej Ukrainie oraz bezpiecznym pobycie Ukraińców w Polsce.
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Włączanie uczniów z Ukrainy w życie szkoły oraz środowiska lokalnego. 2. Wskazywanie i wdrażanie skutecznych sposobów rozwiązywania sytuacji konfliktowych w grupach rówieśniczych 3. Wprowadzenie skutecznej form porozumiewania się z uczniami ukraińskimi, biorąc pod uwagę możliwość występowania bariery językowej. 4. Włączanie uczniów ukraińskich w życie szkoły oraz organizowanie różnych form wspólnego spędzania czasu. 5. Włączanie rodziców uczniów z Ukrainy w życie szkoły.
<p>Kultura – wartości, normy i wzory zachowań</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stwarzanie warunków do poznania przez uczniów polskich i ukraińskich kultur obydwu krajów, ze wskazaniem na podobieństwa oraz różnice. 2. Wspieranie uczniów w budowaniu relacji opartych na tolerancji wobec różnych religii, kultur i tradycji oraz szacunku wobec osób innej narodowości.

Działania skierowane do rodziców

Zadanie	Forma
Współpraca w zakresie rozwijania świadomości i odpowiedzialności wychowawczej rodziców. Podnoszenie kompetencji wychowawczych, szczególnie w przeciwdziałaniu sytuacjom ryzykownym uczniów.	Warsztaty dla rodziców, spotkania ze specjalistami, materiały dla rodziców, konsultacje, zebrania z rodzicami. Monitorowanie sytuacji uczniów -wymiana informacji i spostrzeżeń. Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną, policją.
Włączanie rodziców do partnerskiego udziału w kreowaniu rzeczywistości szkolnej.	Ustalenie przez Radę Rodziców tematyki i terminów spotkań z zakresu profilaktyki i kompetencji wychowawczych. Zapoznavanie z dokumentami szkoły, współtworzenie programów szkolnych. Organizowanie imprez o charakterze edukacyjnym, rekreacyjno-sportowym i kulturalnym z udziałem rodziców.
Integracja rodziców w zespołach klasowych.	Zapraszanie rodziców do udziału w imprezach, wydarzeniach klas i szkoły. Prezentowanie aktywności i zaangażowania rodziców na łamach klasy i szkoły. Organizowanie spotkań z rodzicami wykonującymi ciekawe zawody.
Zaangażowanie rodziców w motywowanie dzieci do nauki.	Konsultacje, spotkania z rodzicami, wykłady. Organizowanie wspólnych konkursów dla uczniów i ich rodziców.

Działania skierowane do nauczycieli i pracowników szkoły

Zadanie	Forma
Uaktualnianie wiedzy i kompetencji nauczycieli z zakresu zagrożeń współczesnego świata oraz warsztatu zawodowego.	Doskonalenie Rady Pedagogicznej, indywidualny udział w szkoleniach i kursach oraz innych formach podnoszących kompetencje wychowawcze.
Rozwiązywanie sytuacji trudnych wychowawczo, monitorowanie integracji w klasach.	Zajęcia i warsztaty, konsultacje. Konsultacje z Pedagogiem i Psychologiem szkolnym. Sięganie do literatury i pomocy pedagogicznych oraz psychologicznych. Pomoc koleżeńska. Konsultacje, superwizje.

Motywowanie uczniów do nauki, do zmian zachowania, weryfikowania postaw.	Szkolenia dla wychowawców, lekcje z wychowawcą, praca nad własnym warsztatem zawodowym.
--	---

POWINNOŚCI WYCHOWAWCZE

Za proces wychowawczy odpowiedzialni są wszyscy jej pracownicy, ich obowiązki i kompetencje zawarte są w Statucie Szkoły oraz rodzice. Uczniowie również swoimi postawami, zachowaniami, umiejętnościami mogą wpływać na rówieśników, modelować wychowawczo środowisko uczniowskie. Istotną rolę odgrywają jednak nauczyciele i wychowawcy .

ZADANIA WYCHOWAWCÓW KLAS

1. Rzetelne, coroczne zapoznanie uczniów w czasie godzin wychowawczych i ich rodziców podczas zebrań z rodzicami z podstawowymi dokumentami regulującymi życie szkoły: Statutem Szkoły, Programem Wychowawczo - Profilaktycznym, Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania, Wewnątrzszkolnym Systemem Doradztwa Zawodowego.
2. Zapewnienie uczniom i ich rodzicom pełnej informacji dotyczącej postępów uczniów w nauce i zachowaniu oraz wymagań edukacyjnych stawianych przez szkołę zgodnie z przyjętymi formami.
3. Rozpoznanie sytuacji wychowawczej uczniów i informowanie uczących nauczycieli o trudnościach w tym zakresie.
4. Koordynowanie działań zespołu klasowego, wspieranie rozwoju uczniów, koordynowanie działań związanych z pomocą psychologiczno - pedagogiczną.
5. Opracowanie klasowego planu wychowawczego (w porozumieniu z uczniami i rodzicami) w oparciu o niniejszy "Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły" na dany rok oraz przedstawienie go uczniom i rodzicom.
6. Podejmowanie systematycznych wysiłków zmierzających do wytworzenia prawidłowej atmosfery w zespole klasowym, integracji grupy..
7. Dbanie o rozwój samorządności w klasie.
8. Rozwiązywanie bieżących problemów dydaktycznych i wychowawczych we współpracy z rodzicami, nauczycielami, pedagogiem, psychologiem szkolnym i placówkami wspierającymi rozwój dziecka.
9. Czuwanie nad przestrzeganiem obowiązującego w szkole prawa zarówno przez uczniów, nauczycieli uczących w klasie, rodziców i pracowników szkoły.

10. Prawidłowe i systematyczne prowadzenie dokumentacji szkolnej.
11. Włączenie rodziców do pracy wychowawczej i społecznej.
12. Animacja życia zbiorowego oraz mediacje i negocjacje kwestii spornych w zespole klasowym oraz między dziećmi a dorosłymi.

KOMPETENCJE WYCHOWAWCY

1. Ocenia zachowanie uczniów i jest uprawniony do wystawiania opinii o uczniach.
2. Wnioskuje w sprawie nagród i kar dla uczniów.
3. Wnioskuje o objęcie pomocą materialną uczniów w trudnej sytuacji finansowej.
4. Wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno – pedagogiczną uczniów.
5. Zgłasza wszelkie formy przestępczości wśród uczniów zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami.
6. Dbą o zachowanie drogi służbowej w sytuacjach spornych dotyczących uczniów, nauczycieli bądź rodziców.
7. Dbą o proces adaptacji uczniów w klasie i budowanie pozytywnych więzi w grupie.

NAUCZYCIELE

1. Mają obowiązek reagowania na wszelkie sytuacje trudne,
2. Swoją postawą i działaniami wspierają rozwój psychofizyczny uczniów,
3. Udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
4. W oparciu o rozpoznanie potrzeb uczniów, odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem np. na wycieczkach szkolnych,
5. Świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.
6. Pomagają rozwijać zainteresowania i wspierają uczniów z różnymi potrzebami edukacyjnymi.

ZASADY WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCZEJ Z RODZICAMI

1. Rodzice mają obowiązek uczestniczyć w zebraniach z rodzicami organizowanych przez wychowawcę klasy lub dyrektora szkoły oraz prelekcjach poświęconych zagadnieniom wychowawczym.

2. Rodzice mają obowiązek zawiadamiania wychowawcy o nieobecności ucznia, stałego kontaktu z wychowawcą w trudnych sytuacjach wychowawczych.
3. W poszczególnych obszarach potrzeb wypracowują wspólnie z dzieckiem i ze szkołą rozwiązania, służące optymalnemu jego rozwojowi.
4. Rodzice mają obowiązek dbać o odpowiedni strój i wygląd dziecka.
5. Rodzice wspierają działalność, samorządność i rozwój uczniów poprzez finansowanie Rady Rodziców.
6. Rodzice powinni na bieżąco zgłaszać najdrobniejsze nawet formy przestępczości wśród uczniów.
7. W sytuacjach spornych w klasie rodzic zobowiązany jest do zachowania drogi służbowej zgodnie z zapisami Statutu Szkoły.
8. Rodzice ponoszą odpowiedzialność finansową za umyślne zniszczenia i kradzieże dokonane w szkole przez ich dzieci.
9. Rodzice winni czynnie uczestniczyć w pracach, imprezach i uroczystościach na rzecz klasy i szkoły.
10. Rodzice zapewniają dziecku wyprawkę szkolną.
10. Zgłaszają potrzebę udzielenia pomocy materialnej dziecku.

OBRZĘDOWOŚĆ SZKOLNA

Obrzędowość ujęta jest w statucie szkoły oraz planie pracy szkoły ustalonym corocznie.

SAMORZĄD SZKOLNY

1. Samorząd w swojej działalności kieruje się zasadą współdziałania w realizacji wychowawczych, dydaktycznych i opiekuńczych zadań Szkoły.
2. Samorząd reprezentuje sprawy uczniów w Szkole.
3. Samorząd jednoczy społeczność szkolną.
4. Współtworzy kalendarz imprez szkolnych, inicjuje akcje i przedsięwzięcia ogólnoszkolne.
5. Pracuje nad wizerunkiem szkoły w środowisku.
6. Planuje we współpracy z Radą Rodziców gospodarowanie finansami przeznaczonymi na Samorząd Szkolny.
7. W ramach realizacji swoich zadań Samorząd, uprawniony jest do przedstawiania Radzie Pedagogicznej i Dyrektorowi wniosków i opinii we wszystkich sprawach szkoły oraz tworzy sprawozdanie ze swojej działalności.

PRZECIWDZIAŁANIE ZACHOWANIOM RYZYKOWNYM

W celu przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym szkoła:

1. Rozpoznaje indywidualne sytuacje życiowe uczniów.
2. Wyznacza zadania z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej realizowane przez szkolnych specjalistów.
3. Wypracowuje rozwiązania służące jej pracy wychowawczo – profilaktycznej.
4. Współpracuje z policją, sądem, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, GKRPA, GZI, placówkami specjalistycznymi.
5. Współpracuje z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Puszczykowie.
6. Prowadzi psychoedukację uczniów, rodziców, nauczycieli oraz innych pracowników szkoły, zapewniając możliwość podnoszenia własnych kompetencji, udziału w szkoleniach, warsztatach, konferencjach oraz poprzez inne formy realizacji.

EWALUACJA

Potrzeby, zdania, obserwacje i uwagi, dotyczące wielopłaszczyznowego funkcjonowania w szkole wszystkich jej podmiotów są kluczowe, pozwalają na weryfikację i modyfikację zadań przez nią realizowanych. Ewaluacja przeprowadzona będzie po zrealizowanych przez szkołę zadaniach poprzez:

- obserwację uczniów w różnych sytuacjach szkolnych;
- rozmowy, konsultacje z nauczycielami, uczniami, rodzicami;
- analizę sytuacji wychowawczej szkoły oraz dokumentów;
- realizację badań ankietowych, wywiadów.

Opracowanie:

Anna Dachowska, Magdalena Lisiecka, Jolanta Marcinkowska, Sylwia Jasińska, Justyna Nowak

Dokument przyjęty do realizacji przez Radę Rodziców Szkoły Podstawowej nr 2 im. Edwarda hr. Raczyńskiego w Komornikach, w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły, uchwałą nr 1/2022/2023 z 14 września 2022 r.